

Συγγραφεὺς τοῦ κατωτέρω δημοσιευμένου διηγήματος εἶνε ὁ Ἀμερικανὸς Bret-Harte. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐγένετο δημοτικώτατος ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ διὰ σειρὰς διηγημάτων, ἐν οἷς ἀπεικονίζει μετὰ σπανίας περιγραφικῆς τέχνης καὶ ἀληθείας σκηνὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν ἡ ἀνακάλυψις τῶν πρώτων χρυσορυγιῶν ἐν Καλλιφορνίᾳ ἐγέννησε τὸν ἀπερίγραπτον ἐκείνῳ πορετὸν τὸν κινήσαντα πλῆθος παντοδαπὸν τωχοδιωκτῶν πρὸς μετανάστευσιν εἰς τὰς χρυσοφόρους χώρας. Τοῦτων δὲ τῶν ἀνθρώπων τὸν παραδόχῃ βίον, τὰ βίαια καὶ ἄγρια πάθη, ἅτινα ἐγένετο ἡ δίψα τοῦ χρυσοῦ, περιγράφει ὁ Bret-Harte μετὰ πολλῆς δυνάμεως, παρυσιάζων συνάμα εἰς τὸν ἀναγνώστην ἐν τῇ παραδόχῃ ἐκείνῃ κινήσει ζωντανῆν εἰκόνα τῆς συλλήψεως οὕτως εἰπεῖν καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν νῦν μεγάλων καὶ ἀκμαζουσῶν πόλεων τῶν δυτικῶν πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον διήγημα εἶνε τὸ ἐκ τῆς ὄλης σειρᾶς καταλλήλοτερον διὰ τὴν "Ἑστίαν".

Σ. τ. Δ.

ΤΟ ΒΡΥΧΩΜΕΝΟΝ ΧΩΡΙΟΝ

Διήγημα.

Συρροὴ μεγάλη καὶ κινήσις ἐπεκράτει ἐν τῷ Βρυχώμενῳ χωρίῳ. Τίς ἄρα γὰρ ἦτο ἡ αἰτία; βεβαίως οὐχὶ ἕρις τις ἢ ῥήξις διότι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, 1850, τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ ἦτο οὔτε τόσον καινοφανές, οὔτε τόσον παράξενον, ὥστε νὰ δράμωσι πάντες οἱ κάτοικοι, οὐδὲ τῶν φοιτητῶν τοῦ καπηλείου ἐξαιρουμένων, ἐν ᾧ ἐν ἄλλῃ περιστάσει, καθ' ἣν δύο τινὲς ὁ Φρένς Πέτης καὶ ὁ Κανάκας Χόης ἐρίσαντες ἐτίναξαν τὰ μναλά των διὰ πιστολίου, οὐδεὶς τῶν ἐν τῷ καπηλείῳ ἐκινήθη, ἀλλὰ πάντες ἐν ἀταραξίᾳ ἐξηκολούθησαν τὸ χαρτοπαίγιόν των. Πρέπει λοιπὸν σπουδαῖόν τι συμβῆν νὰ συνεκάλεσεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοὺς κατοίκους πάντας.

Λοιπὸν συνηθροισμένοι περὶ ἑκαλύθης τινὸς συνδιελέγοντο χαμηλῇ τῇ φωνῇ, καὶ ὄνομα γυναικεῖον συνεχῶς ἐπανελαμβάνετο, ὄνομα γνωστότατον εἰς ὅλον τὸ χωρίον, τὸ ὄνομα «Χερῶκη Σάλη».

Ὅσον ὀλιγώτερον εἶπομεν περὶ τῆς γυναικὸς ταύτης τόσον προτιμώτερον. Τὸ γυθαῖον τοῦτο πλάσμα ἦτο, ὡς πάντες ὑπόπτεον, ἐνοχὸς μεγάλου ἐγκλήματος· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν ἐν ὅλῳ τῷ χωρίῳ ἄλλη τις γυνή. Εὐρίσκειτο δὲ ἐν κρισίμῳ καταστάσει, καθ' ἣν αἱ γυναῖκες ἔχουσιν ἀνάγκην πρὸ πάντων γυναικείας βοηθείας. Ἡ κατὰ τῆς προσημότατος ἡμῶν ἐκσφενδονισθεῖσα ἀρὰ ἐπέβλεπεν ἤδη τὴν Χερῶκη Σάλην ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκείνῃ. Ἡ ἀύμοιρος ἐβλεπε περὶ ἑαυτῆς πρόσωπα ἀνδρῶν μετὰ περιφρονήσεως ἀτεινίζοντων πρὸς αὐτήν, καθ' ἣν στιγμὴν εἶχε χρεῖαν βοηθείας καὶ ἀγάπης. Ἄλλ' ὅμως τινὲς τῶν θεατῶν ἐφαίνοντο πως συγγινύμενοι ἐκ τῶν ὠδίνων τῆς ἀτυχοῦς Χερῶκης.

Καὶ ὄντως ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο καινοφανές· διότι ναὶ μὲν ὁ θάνατος συχνάκις ἐνέσκηπτεν εἰς τὸ Βρυχώμενον χωρίον, ἀλλ' ἤδη ἦτο ἡ πρώτη γέννησις. Πολλοὶ εἶχον προπεμφθῆ διὰ παντός, ἀνευ ἐλπίδος ἐπανόδου, ἀλλ' οὐδεὶς εἶχε παρουσιασθῆ ἐξ ἀρχῆς

καὶ κατὰ πρώτην φοράν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ συγκίνησις.

— Ἐλα λοιπὸν, ἔμβα μέσα, Στούμπη, εἶπεν εὐπατρίδης τις ἀποτεινόμενος πρὸς τινὰ τῶν γασκόντων θεατῶν, ἔμβα καὶ κύτταξε τί εἰμπορεῖς νὰ κάμῃς, σὺ δὲ ὁποῖος ἤξέυρεις ἀπ' αὐτά.

Δίαν καταλλήλως ὁ Κέντουκος—οὕτως ὠνομάζετο ὁ εὐπατρίδης—ἀπετάθη πρὸς τὸν Στούμπη, διότι ὁ κύριος οὗτος ἐν ἄλλῃ τιῇ ἠπέερω πρῶστατο δύο ταυτοχρόνως, ὡς ἔλεγον τὰ κακὰ στόματα, οἰκογενειῶν ὡς πατήρ· μάλιστα δὲ τὸ Βρυχώμενον χωρίον, ὅπερ ἦτο ἄσυλον, ὥφειλε τὴν τιμὴν τῆς παρουσίας τοῦ Στούμπη εἰς βούλημα οὐχὶ πολὺ εὐάρεστον, ἐκδοθὲν ἴσα ἴσα δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν. Τὸ πλῆθος ἐπεδοκίμασε διὰ βοῆς τὴν ἐκλογὴν, καὶ ὁ Στούμπης φρονίμως ποιῶν ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας. Βίσηλθε λοιπὸν ὁ αὐτοσχέδιος οὗτος μαιευτῆς εἰς τὴν καλύθην καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν, τὸ δὲ Βρυχώμενον χωρίον ἀνέμενεν ἐξω τὴν λύσιν τοῦ δράματος.

Τοῦ χωρίου τούτου οἱ κάτοικοι ἦσαν οἱ πάντες ἑκατὸν· τούτων δὲ εἰς ἡ δύο ἦσαν φυγόδοικοι, πολλοὶ ἦσαν ἐγκληματῆται, πάντες δὲ ἦσαν κακοήθεις καὶ φαυλόδοιοι. Ὁ μάλιστα πάντων φαύλος εἶχε κεφαλὴν Ῥαφαὴλ καὶ πυκνὴν κόμην ξανθὴν. Ὁ χαρτοπαίκτης Ὁαχούρης μελαγχολικὸς καὶ σύννομος, ἐφαίνετο ὡς Ἀμλέτος. Ὁ πάντων δὲ τολμηρότατος καὶ γενναϊότατος εἶχε σῶμα πέντε μόλις ποδῶν, φωνὴν γλυκεῖαν, καὶ τρόπους συνεσταλμένους καὶ εὐλόγως ἐθρομβεῖτο. Καὶ ἴσως μὲν μέλη τινὰ τῆς ἀξιοτιμῆς ταύτης κοινῶς ἐστεροῦντο λεπτομερεῖων τινῶν τῶν δακτύλων, τῶν ὠτων καὶ . . . καὶ . . . ἀλλ' ὅμως αἱ ἀνεπαίσθητοι αὐταὶ ἀτομικαὶ ἐλλείψεις οὐδόλως ἐπηρεάζον τὴν δύναμιν τῆς κοιότητος, ἧς ὁ μὲν Ἡρακλῆς εἶχε τοὺς τρεῖς μόνον δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ὁ δὲ ἐπιθεξιώτατος σκοπευτῆς ἦτο μονόφθαλμος.

Τοιαύτη τις ἦτο ἐν ὀλίγοις ἡ εἰκὼν τῶν περὶ ἑκαλύθης καθημένων. Τὸ χωρίον ἔκειτο ἐν κοιλάδι τριγωνικῇ μεταξὺ ποταμοῦ καὶ δύο λόφων. Ἡ μόνη δ' εἰς αὐτὸ εἴσοδος ἦτο ἀπόκρημνος ὁδὸς ἀνέρπουσα πρὸς τὸν λόφον τὸν ἀπέναντι τῆς καλύθης, καὶ τὴν ὄραν ταύτην ὑπὸ τῆς Σελήνης φωτιζόμενον. Ἡ ὠδίνουσα γυνὴ ἠδύνατο ἐκ τῆς σκληρᾶς στρωμνῆς ἐν ἣ κατέκειτο νὰ ἴδῃ τὴν ὀδὸν ταύτην ἀνερούζουσαν ὡς ἀργυροῦν σύμμα καὶ φθάνουσαν μέχρι τῶν ἀστρῶν μεθ' ὧν συνεχέετο. Πυρὰ γενναία ἐκ κλάδων πίτυος ἀνεζωπύρησε τοὺς φύσει ζωηροῦς χρυσορυγούς, οἵτινες ἤρξαντο στοιχηματίζοντες δύο κατὰ πέντε ὅτι ἡ Σάλη θὰ σωθῆ καὶ ὅτι τὸ νεογνὸν θὰ ζήσῃ, ὅτι θὰ εἶνε ἄρρεν μάλλον ἢ θῆλυ τὸ ἀναμενόμενον πλάσμα. Αἰφνης κραυγὴ ἐξελθούσα ἐκ τοῦ ὀμίλου τοῦ μάλλον πλησιεστεροῦ εἰς τὴν καλύθην ἐπέβαλε αἰγὴν εἰς τοὺς θορυβοῦντας καὶ οἱ πάντες ἐσιώπησαν ἐν ἄκρα-

σθῶσι. Κραυγὴ νικήσασα καὶ τοὺς στεναγμοὺς τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σειομένων πίτυων, καὶ τοῦ ὄρμητικῶς ῥέοντος ποταμοῦ τὸν βόμβον, καὶ τῆς πυρᾶς τὸ θορυβώδες σπινθηροβόλημα κραυγὴ ὄξεϊα καὶ θρηνώδης ἠκούσθη, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσα πρὸς ὅ,τι εἶχεν ἤδη πρότερον ἀκουσθῆ ἔν τῷ χωρίῳ. Αἱ πίτυς ἔπαυσαν στεναζοῦσαι, ὁ ποταμὸς ἔπαυσε βομβῶν καὶ ἡ πυρὰ σπινθηροβολοῦσα· καὶ ἡ φύσις ἐνόμιζε τις ὅτι ἐσιώπησεν ἵνα καὶ αὐτὴ ἀκροασθῆ.

Ὁλον τὸ χωρίον ὡς εἰς ἄνθρωπος ἀνέστη παρειθύς. Προέτεινάν τινες νὰ βάλωσι πῦρ εἰς κισῳτίον πυρίτιδος, ἀλλ' ὅμως ἄλλοι τινὲς παρετήρησαν ὅτι δὲν τὸ συνεχῶρει ἢ κατὰστασις τῆς λεχοῦς, τούτου δ' ἕνεκα ἐθεώρησαν ἐπαρκῆς νὰ κενώσωσι ὀλίγα τινὰ πολύκανα. Ἀλλὰ εἴτ' ἐπειδὴ ὁ αὐτοσχέδιος μαιευτὴς δὲν ἐξεπλήρωσε καλῶς τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ ὑπόργημα, εἴτε δι' ἄλλον τινὰ λόγον, ἢ Χερῶνικη Σάλη ἀπέθνησκεν. Ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἀνέβη, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀπόκρημον ἀτραπὸν τὴν πρὸς τοὺς ἀσέρας ἄγουσαν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐξέλιπεν ἐκ τοῦ Βρυχωμένου χωρίου ἢ ἀγαρτία του, τὸ αἶσχος του.

Οὐδεὶς ἐμερίμνησε πλέον περὶ τῆς θανούσης μητρὸς, πάντες ἠρώτων περὶ τοῦ τεχθέντος. «Θὰ ζήσῃ τὸ μωρόν;» ἠρώτων τὸν Στοῦμπη.

Τοῦ δὲ Στοῦμπη ἡ ἀπάντησις ἐξέφραζεν ἀμφιβολίαν. Ἄλλ' εὐτυχῶς ὅμως τὸ μόνον ἔτι μετὰ τὸν θάνατον τῆς Χερῶνικης Σάλης ὑπολειπόμενον θῆλυ ἐν τῷ χωρίῳ, ἦτο θήλεια ὄνος καὶ αὐτὴ πρὸ πινῶν ἡμερῶν ἐλευθερωθεῖσα. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ προσληθῆ ὡς τροφός.

Μία ὅλη ὥρα ἐδαπανήθη εἰς συζητήσεις καὶ μετὰ ταῦτα ἀνοίγεται ἡ θύρα τῆς καλύβης καὶ τὸ πλῆθος μετ' ἀγωνίας παρελαύνει πρὸ τινος χαμηλῆς σανίδος ἐφ' ἧς ἔκειτο ἐκτάδην τὸ πτώμα τῆς ἀτυχοῦς νεκρᾶς, κεκαλυμμένον ὅλον ὑπὸ σκεπάσματος ὅπερ τόσον εἶχε πιεσθῆ ἐπὶ τοῦ σώματος ὥστε διεφάνετο καθαρῶς τὸ σχῆμα αὐτοῦ ὅλον μετὰ τῶν ἐξεχόντων καὶ εἰσεχόντων αὐτοῦ μερῶν. Παρὰ τὴν νεκρὰν ἦτο ξύλινον τραπέζιον ἐφ' οὗ ἔκειτο μικρὸν κισῳτίον ξύλινον περιτετυλιγμένον ἐντὸς φλανέλλας ἐρυθροῦ ζωφοῦ χρώματος. Παρὰ τὴν κοιτίδα ἐφάνετο πῖλος ἀντεστραμμένος οὐ τὴν χρῆσιν εὐθὺς μανθᾶνομεν.

«Κύριοι, εἶπεν ὁ Στοῦμπη μετ' ἐπισημότητος καὶ ἀξιωματικῶς, κύριοι, λάβετε τὴν καλοσύνην νὰ ἐμβῆτε ἀπὸ τὴν ἴμπροσινὴν θύραν καὶ νὰ βγῆτε ἀπὸ τὴν ἴμισιν. Καὶ ὅταν θὰ περάσετε ἀπ' ἐμπρὸς ἀπ' τὸ τραπέζιον ὅσοι ἀγαπᾶτε ρίξτε ὅ,τι προαιρεῖσθε συνδρομὴν διὰ τὴν δρακούλαν.

Ὁ πρῶτος εἰσελθὼν ἐφόρει τὸν πῖλόν του, ἰδὼν δὲ πέριξ αὐτοῦ ἀπεκαλύφθη καὶ χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ ἔδωκε τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς λοιπούς. Ἐν ταῖς τοιαύταις κοινωνίαις εἶνε κολ-

λητικαὶ καὶ αἱ καλαὶ πράξεις καὶ αἱ κακαὶ. Καθ' ὅσον δὲ ἐξετελεῖτο ἡ παρελάσις ἠκούοντο ἐπικρίσεις παντοῦκι ἀποτεινόμεναι ἐμμέσως πρὸς τὸν Στοῦμπη ἢ μᾶλλον εἰς τὸ θέαμά του :

«Αὐτὸ δὰ εἶνε !

— Μπᾶ, μιὰ σταλιά !

— Μωρ' εἶδες ἐκεῖ χροῶμα !

— Τὸ ζάρωμα ! εἶνε σὰν πιστολάκι, οὔτε μεγαλύτερο οὔτε μικρότερο.

Τὸ ἐξαγόμενον τῆς συνεισφορᾶς εἶνε χαρακτηριστικώτατον καὶ ἄξιον μνείας. Ἀκούσατε—ἀργυρὰ καπνοθήκη, ναυτικὸν πολύκανον ἐπάργυρον, τεμάχιον χρυσοῦ, θαυμασίον γυναικεῖον μαντήλιον κεντητὸν (δῶρα τοῦ χαρτοπαίκτη Οὐχούρστη), πόρπη ἀδαμαντίνη, ἀδαμαντίνον δακτυλίδιον, σφενδόνη, Ἀγία Γραφή (οὐδεὶς δὲ ἠδυνήθη νὰ ἀνακαλύψῃ ἐκ τίνος θυλακίου ἐξῆλθεν αὕτη), ἀργυροῦς πτεροιστῆρ, κοχλιάριον ἀργυροῦν τοῦ καφέ (ἀλλὰ τὰ ἐπ' αὐτοῦ κεχαραγμένα ἀρκτικά γράμματα δὲν ἦσαν, καὶ τὸ λέγω μετὰ λύπης, δὲν ἦσαν τὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ δωρητοῦ), χειρουργικὸν ψαλλίδιον, νυστέριον, τραπέζιον γραμματίων πέντε λιρῶν στερλινῶν, προσέτι δὲ καὶ ποσὸν διακοσίων δολλαρίων εἰς διάφορα ἀργυρὰ καὶ χρυσὰ νομίσματα.

Καθ' ὅλην δὲ ταύτην τὴν τελετὴν ὁ Στοῦμπη ἐσιώπα ἀκίνητος ὡς ἢ πρὸς τὰριστέρα αὐτοῦ κειμένη νεκρὰ, καὶ σοβαρὸς ὡς ἢ πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ νεογέννητος.

Ἀλλὰ συμβάν τι ἀπρόοπτον ἐτάραξε τὴν μονοτονίαν τῆς περιέργου ταύτης παρελάσεως. Ἐν ᾧ ὁ Κέντουκος μετὰ περιεργίας ἔκρυπτεν εἰς τὴν κοιτίδα καὶ παρετήρει, τὸ νεογνὸν αἴφνης στραφὲν ἤρπασε διὰ τοῦ μικροῦ τοῦ στόματος τὸν δάκτυλον τοῦ Κεντούκου καὶ τὸν ἐσφιγξε. Ὁ Κέντουκος τὰ ἔχασε πρὸς στιγμὴν καὶ ἐρύθημα ἐλαφρὸν προσεπάθησε νὰ ἀνατείλῃ ἐπὶ τοῦ μελαψοῦ δέρματος τῶν παρειῶν του. «Βρὲ, τὸ ζάρωμα !» εἶπεν ἀνασφύρον τὸν δάκτυλον μετὰ πολλῆς τουφερότητας καὶ προσοχῆς, καὶ ἐξῆλθε τῆς καλύβης ἔχων τὸν δάκτυλον ἀποκεχωρισμένον ἀπὸ τῶν ἄλλων δακτύλων, παρατηρῶν δὲ αὐτὸν μετὰ ἀνησυχίας τὸν ἔδειξε πρὸς τὸν Τίπτον καὶ εἶπε :

«Κύτταξ' ἐδῶ ! τὸ ζάρωμα ἐπάλαιψε μὲ τὸ δάκτυλό μου !»

Περὶ ὥραν τετάρτην τὸ χωρίον ἐσκέφθη νὰ ἀναπαυθῆ. Ὁλον νύκτα εἶχον φῶς ἐν τῇ καλύβῃ ἐν ἧ ἔμειναν νὰ διανυκτερεύσωσιν ὁ Στοῦμπη καὶ ὁ Κέντουκος, ὅστις πρὸς ἀποζημίωσιν ἔπιεν ἀφθόνως καὶ πλέον ἢ ἅπαξ διηγῆθη τὸ πάθημα τοῦ δακτύλου του, ἐπαναλαμβάνων ὡς ἐφοῦδον τὸ σύνθηρος ἀναφώνημά του : «Τὸ ζάρωμα ! εἶδες ἐκεῖ ! ἐπάλαιψε μὲ τὸ δάκτυλό μου !» Ἐλεγε δὲ ταῦτα ἐπίτηδες κακολογῶν τὸ νεογνόν, ἵνα μὴ ὑποπτεύσωσιν οἱ ἄλλοι ὅτι ἦσθάνετο κατ' ἐξαιρέσιν κλίσιν πολλὴν πρὸς αὐτὸ καὶ συμπάθειαν.

Εἶπε, βλέπετε, καὶ αὐτὸς τὰς ἀδυναμίας του. Καὶ ὅτε πάντες οἱ συμπολιταὶ του κατεκλίθησαν, κατέβη πρὸς τὸν ποταμὸν σύνουος καὶ συρίζων ἐπέστρεψεν ἔπειτα καὶ διελθὼν ἐξώθεν τῆς καλύβης συρίζων καὶ ὑποκρινόμενος ἀδιαφορίαν, ἔστη πρὸ ὑψηλοῦ τινος δένδρου, ἐξηκολούθησε τὴν πρὸς τὸν ποταμὸν ἐκ δευτέρου πορείαν του, καὶ φθάσας μέχρι τοῦ μέσου τῆς ὁδοῦ ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν καλύβην καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν. Ὁ Στούμπης ἀνοίγει, καὶ ὁ Κέντουκος ἀποβλέψας λάθρα πρὸς τὴν κοιτίδα ἐρωτᾷ:

«Αἶ, τί κάνει;

— Καλά.

— Τίποτε νέα;

— Τίποτε.

Παρήλαθον στιγμαὶ τινες ἐν σιγῇ. Καὶ ὁ μὲν Στούμπης ἴστατο ἐπὶ τῆς θύρας, ὁ δὲ Κέντουκος καταφεύγων πάλιν εἰς τὸν δάκτυλόν του τὸν ἀνώψους μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Στούμπη καὶ ἐπανέλαβε:

«Ἐπάλαψε τὸ ζάρωμα μὲ τὸ δάκτυλό μου!»
Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθε.

Τὴν ἐπιούσαν ἡ Χερῶνικὴ Σάλη ἐκηδεύθη ἐκ τῶν ἐνόπτων. Καὶ ἀφοῦ τὸ πτώμα τῆς ἐνεπιστεύθησαν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου, συνῆλθον ἔπειτα ἴν' ἀποφασίσωσι περὶ τῆς μικρᾶς ὀφραγῆς, τί νὰ τὴν κάμουν. Ὁμοφώνως δὲ καὶ πανηγυρικῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ περὶ υἱοθετήσεως πρότασις. Ἄλλ' ὅμως σροδρὰ συζητήσεις ἐγένετο περὶ τοῦ πῶς θὰ τὸ οἰκονομηθῶσι.

Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶνε ὅτι οἱ συνήθως πρῶτοι λαμβάνοντες μέρος εἰς ἔριδας καὶ φιλονικίας ἐν ἄλλαις περιστάσεσι, ἤδη οὐδόλως μετέσχον τῆς συζητήσεως. Ὁ Τίπτον εἶχε γνώμην νὰ ἀποστείλωσι τὸ βρέφος εἰς τὸν Κόκχιον ἀκύλιον, χωρίον τεσσαράκοντα μίλια ἀπέχον τοῦ Βρυχωμένου χωρίου, διότι ἐκεῖ ὑπῆρχον γυναῖκες νὰ τὸ περιποιηθῶσιν. Ἀλλὰ ἡ πρότασις του αὕτη ἀπερρίφθη ὁμοφώνως, διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἔστειρον νὰ ἀποχωρισθῶσι τοῦ νεήλυδος.

— Καὶ ἔπειτα, εἶπεν ὁ Τόμ Ρύδερ, οἱ Κοκκινούσκυλοι δὲν τῶχουν τίποτε νὰ μᾶς τὸ κλέψουν καὶ νὰ βάλουν ἄλλο ἄν τὸν τόπον του!

— Τότε λοιπὸν, εἶπέ τις, ἄς προσκαλέσωμεν μίαν παραμάναν ἀπὸ κανένα μέρος.

— Καὶ ποία τιμῖα γυναῖκα θὰ στέρξῃ νὰ ἔλθῃ; παρενόησεν ἑτέρος τις.

Καὶ οἱ πάντες συνεφώνησαν ὅτι ἡ τελευταία αὕτη παρατήρησις ἦτο λογικωτάτη.

«Καὶ ἔπειτα ἡμεῖς δὲν ἔχομε ἀνάγκην νὰ κουβαλήσωμεν ἐδῶ παλαιογυναῖκες· καλὰ ποῦ μᾶς ἄδειασε τὴ γωνιά καὶ ἡ μονάκριβή μας, ἄς μὴν τὴν βαρύνῃ ὁ λόγος μου!»

Ὁ περὶ τῆς μακκρίτιδος Χερῶνικης ὑπαινεγμὸς οὗτος, ὅσον σαλπρὸς καὶ ἄν φαίνεται, ὀφειλομένως νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἦτο τὸ πρῶτον σύμ-

πτωμα τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως καὶ ἀναγεννήσεως τοῦ Βρυχωμένου χωρίου.

Ὁ Στούμπης ἤκρατο οὐδὲν λέγων, οὐδὲ ἀναμιγνυόμενος εἰς τὴν συζήτησιν, ἐξ ἀβοηθητικῆς βεβαίως, διότι θέμα τῆς συζητήσεως ἦτο τὸ περὶ εὐρέσεως ἀντικαταστάτου· ἀλλ' ὅτε τὸν ἠρώτησαν ὁποῖαν τινὰ γνώμην ἔχει καὶ αὐτὸς, ἀπεκρίθη ἐπιμένων ὅτι αὐτὸς καὶ ἡ Γίνη—τὸ ἤδη μνημονευσθὲν ἀνωτέρω μαστοφόρον—ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν διατροφήν τοῦ νεογνοῦ. Πᾶσα ἡ οὐμήγυρις ἐπεκρότησε καὶ οὐκ ὀκνῶν καὶ ἀτυχητικῶς παρεδέχθη τὴν πρότασιν εὐροῦσα ἐν αὐτῇ οὐκ οἰδᾷ τι τὸ πρωτότυπον, τὸ ἀνεξάρτητον, τὸ ἠρωϊκόν. Διετήρησαν τὸν Στούμπην ἐν τῇ θέσει του καὶ ἀπεφασίσαν νὰ στείλωσιν τινα πρὸς προμήθειαν τῶν εἰδῶν τοῦ ἱατισμοῦ.

«Προσοχῆ ὅμως, παρετήρησεν ὁ ταμίας, ἐγγειρίζων τῷ ἀπεσαλμένῳ σάκκῳ χρυσοκόνεως. Κύτταξε καλὰ! νὰ πάρῃς ἀπὸ τὰ καλλίτερα καὶ μὴ πολλαὶς συμφωνίας» νὰ εἶνε κεντητὰ, μὲ δαντέλλαις, μὲ χρυσὰ κομπούκια, ἐκατάλαβες; διάλεξε τὰ καλλίτερα καὶ μὴ ῥωτᾷς πόσο ἔχουν!

Οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν καὶ μάλιστα αἱ φιλοσόφου ἀναγνώστριαι θὰ ἀπορήσωσιν ὅταν ἀκούσωσιν ὅτι τὸ βρέφος ἦτο υγιεστάτον καὶ εὐρωστον, ἕνεκα, ἴσως, τοῦ κλιματος. Ἡ φύσις παρέλαβε τὸ μικρὸν τοῦτο τυροδικωτικὸν πλάσμα ἐν τῷ παμμεγέθει μαστῷ της, καὶ ἐν τῇ ἀρωματώδει ἐκείνῃ ἀτμοσφαιρᾷ τῶν λόφων τῆς Σιέρας εὖρε τὸ μικρὸν τὴν τροφήν ἣς εἶχε χρῆσιν ἴσως δὲ καὶ τὸ γάλα τῆς ὄνου μετεβάλλετο εἰς φωσφόρον καὶ ὑδράργυρον διὰ τινος ἀδιοράτου χημικοῦ μέσου. Ἄλλ' ὁ Στούμπης ἀπέδιδε πᾶσαν τὴν τιμὴν εἰς τὸ ἐξαιρετὸν γάλα τῆς ὄνου καὶ εἰς τὰς ἰδίους αὐτοῦ φροντίδας.

«Ἐγὼ καὶ ἡ γαϊδάρα, ἔλεγε συνήθως, εἴμεθα οἱ γονεῖς τῆς δρακούλας. Κύτταξε, κακόμοιρό μου, νὰ μὴ μᾶς κάμῃς τίποτα καμμιὰ μέρα, προσέθετε ἀποστρεφόμενος πρὸς τὸ ἀβλαβὲς δεμάτιον, ὅπερ ἐκράτει ἐν ἀγκάλαις.

Καὶ ὅτε τὸ παιδίον ἐγένετο ἑνὸς μηνὸς κατέστη ἀπαραίτητος ἡ ἀνάγκη νὰ τῷ δώσωσιν ἐν ὄνομα. Μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης τὸ ὀνόμαζον δρακούλαν, τὸ μαρὸν, τὸ ἴδιον τοῦ Στούμπη, τὸ σκιλόπουλον, τὸ ζάρωμα ὅπερ, ὡς ἐθυμείσθε, ἦτο τὸ ὑποκοριστικὸν καὶ ὀψευτικὸν προσφώνημα τοῦ Κεντούκου. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα τὰ ὀνόματα ἐθεωρήθησαν ἀόριστα καὶ ἀνεπαρκῆ καὶ καιρὸς ἦτο πλέον νὰ τὰ ἀντικαταστήσωσι διὰ τινος μονίμου. Ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταῦτη ὑπερίσχυεν ἡ γνώμη Ὀακχούστου τοῦ χαρτοπαίκτη. Οἱ χαρτοπαῖκται καὶ οἱ τυροδικωταὶ εἶνε ἀνθρωποὶ συνήθως δεισιδαίμονες· καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ νεογνοῦ τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ὁ Ὀακχούστος διεκήρυξεν ὅτι ἡ δρακούλα ἔφερε τὴν εὐτυχίαν ἢ κατὰ τὴν ἐκφρασιν αὐτοῦ τοῦ Ὀακχούστου ἡ δρακούλα ἦτο καλοπόδαρη

και λοιπὸν ἀπερσιόθη νὰ ὀνομασθῆ Εὐτυχία Καλοπόδαρη.

Οὕτω πως λοιπὸν ἔγεινεν ἀρχὴ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ στρατοπέδου καὶ βαθμηδὸν καὶ ἀνεπαισθῆτως ἐφάνησαν τὰ εὐάρεστα τῆς προόδου ἀποτελέσματα. Τὰ πρῶτα δ' αὐτῆς συμπτώματα ἀνεφάνησαν ἐν τῇ καλύβῃ ἧτις ἐχοσιμίσειεν ὡς κατοικία τῆς Εὐτυχίας ἢ ὡς κοινότερον τὴν ἀπεκάλουν τῆς Καλοπόδαρης. Ἡ καλύβη ἐχρίσθη ἔσθλην καὶ ἔξωθεν δι' ἀσθέστου, ἐστρώθη διὰ σαϊνιδώματος, ἐκοσμήθη διὰ χαρτίων εἰκόνων καὶ σχεδίων διαφόρων, διὰ παραπετασμάτων, καὶ τελευταίον διὰ τῆς ἐκ ῥοδοξύλου κοιτίδος τὴν ὁποίαν ἔφθρον ἐπὶ τῶν νύτων ἡμιόνου ἐξ ἀποστάσεως ὀδοθήκοντα μιλίων καὶ ἧτις, κατὰ τὴν ἔμφρασιν τοῦ Στούμπη, ἐχαϊτάκωσε τὰ ἄλλα ἐπιπλα τῆς καλύβης. Τὴν μεταρρῦμιν δὲ καὶ βελτίωσιν ταύτην ἐξετίμησαν καὶ τὴν ἡσθάνοντο οἱ χρυσοῦχοι πάντες, ὁσάκις ἤρχοντο καὶ ἠρώτων «τί κάμνει ἡ Καλοπόδαρη». Ὡστε ὁ Τάτλης ὁ διευθυντῆς τοῦ παντοπωλείου, ἀμιλλώμενος καὶ διαγωνιζόμενος τρόπον τινὰ, ἐκόσμησε καὶ αὐτὸς τὸ κατάστημά του διὰ τάπητος καὶ κατόπτρου, διότι ἐκινδύνευσε νὰ χάσῃ τοὺς πελάτας του, οὔτινες προσέτιμων τὴν καθαρὰν καὶ φιλόκαλον καλύβην τοῦ Στούμπη, ἧτις ἦτο τὸ ἐντενκλήριον, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ καλοῦ κόσμου.

Κατὰ μικρὸν δὲ πάντες οἱ κάτοικοι κατελήφθησαν ὑπὸ σωτηρίῳ πρὸς τὴν καθαρότητα ἀμίλλης, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ Στούμπης ὑπέβαλεν εἰς εἶδος τι καθάρσεως τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τύχωσι τῆς ὑψηλῆς τιμῆς νὰ λάβωσιν ἐν ἀγκάλαις τὴν Καλοπόδαρην. Πλὴν δὲ τινῶν ἄλλων καὶ ὁ ἀτυχῆς Κέντουκος ὑπέστη τὴν ὀδυνηροτάτην δοκιμασίαν, ἀποκλεισθεὶς τοῦ προνομίου τούτου διὰ λόγους τινὰς ὑπὸ τῆς φρονήσεως ὑπαγορευομένων· ἦτο δὲ ὁ Κέντουκος ἀγγεῖον μετῶν πάσης ἀχευεῖας καὶ ῥυπαρίας, ἐθεώρει δὲ τὸ ἔνδυμα ὡς δευτέρον τι δέμα, ὅπερ μόνον ὅταν φθαρῆ ὀφείλει τις, ὡς ὁ ὄφρι, νὰ ἀλλάσῃ. Καὶ ὁμως τοιαῦτα ἐγένετο ἡ ἀναμόρφωσις τοῦ ῥυπαροῦ τούτου πλάσματος, ὥστε πάντοτε μετὰ μεσημβρίαν ἤρχετο εἰς τὴν καλύβην τῆς Εὐτυχίας φορῶν λευκότερον ὡς ἡ χιὼν χιτῶνα καὶ τὸ πρόσσωπον ἔχων ζῆλον ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ἐπανειλημμένων πλύσεων καὶ λουτροκοπανισμάτων.

Βαθυδὸν δὲ ἐξέλιπον ὡσαύτως πάντα τὰ ἀτοπήματα ἅτινα διεπάρασσον πρὶν τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ προσέβαλλον τοὺς νόμους τοὺς τε κοινωνικοὺς καὶ τοὺς ἠθικοὺς. Ὁ Στούμπης ἀπηγόρευεν αὐστηρῶς οἰανδήποτε ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ἀναφώνησιν καὶ δὲν ἠκούοντο πλέον αἱ βλασφημίαι καὶ αἱ ὕβρεις, αἵτινες ἕως τότε ἦσαν ἡ τροφὴ καὶ ἡ μόνη ἀναψυχὴ καὶ διασκέδασις τῶν κατοίκων καὶ οἱ ὠρυγμοὶ καὶ βρυχηθμοὶ εἰς οὗς τὸ χωρὶον ὄφειλε καὶ τὸ ὄνομά του, Βρυχώμενον χω-

ρίον. Πάντες δὲ συνδιελέγοντο χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἀθορύβως καπνίζοντες.

Πρὸς δὲ τούτοις καθιερώθη καὶ ἡ χρῆσις τῆς φωνητικῆς μουσικῆς, θεωρηθεῖσα ὡς μέσον καταπραϊντικὸν κατέστη δημοτικὸν καὶ ἐκυρώθη ὡς *ναυάρισμα* τῆς Καλοπόδαρης, ἰδίως δὲ ἄσμά τι, ὅπερ ἔλεγεν ὁ Τζάκ, λιποτάκτης τοῦ ναυτικοῦ τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος ἐκ τῶν ἐν Αὐστραλίᾳ ἀγγλικῶν ἀποικίων, ἄσμα θρηνητικὸν, ἐν ᾧ περιεγράφοντο καὶ ἐξυμνοῦντο τὰ κατορθώματα πολεμικοῦ τινος πλοίου. Ἐπρεπε δὲ νὰ βλέπετε, ἀναγνώστριαί μου, τὸν Τζάκ ἔχοντα ἐν ἀγκάλαις τὴν Καλοπόδαρην καὶ ἀνακοινοῦντα αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ νάπαλιν, μιμούμενον οὕτω τὴν κίνησιν τοῦ πλοίου, καὶ ἄδοντα τὸ μοιρολόγιόν του. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὸ *ναυάρισμα* ἀποτελούμενον ἐκ στροφῶν ἐνενηκόντα, ἐξ ὧν οὐδὲ κἀν μίαν ἐνόει ὁ Τζάκ νὰ παρλίπη, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπενεργῇ δραστηρίως, καὶ ἡ Καλοπόδαρη ἀπεκοιμᾶτο. Πέριξ δὲ αὐτῆς ἐκάθητο ὑπὸ τὰ δένδρα οἱ χρυσοῦχοι ἔχοντες εἰς τὸ στόμα τὴν καπνοσύριγγά των καὶ ἀκροῶμενοι μετὰ συγκινήσεως τὸ μελωδικὸν ἄσμα·

«Τί λαμπρά! τί οὐράνια! τί θεῖα ζωὴ ποῦ τὴν περνοῦμε!» ἔλεγον ἐπανειλημμένως οἱ ὀπωσοῦν ἐξήμερωθέντες καὶ ἐξυγεμισθέντες οὔτοι δραπέται τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Ὅλον τὸ ἔαρ οἱ κάτοικοι παρελάμβανον τὴν Εὐτυχίαν εἰς τὸν τόπον ἐνθα εἰργάζοντο ἀναζητοῦντες τὸν χρυσόν. Ἐνῶ δὲ οἱ πάντες κατεγίνοντο εἰς τὸ ἔργον των, ἐκεῖνη ἀνεπαύετο ἐπὶ στοιβάδος ἐκ κλάδων πεύκης. Κατ' ὀλίγον ἐκόσμησαν τὴν πρόχειρον ταύτην κοιτίδα καὶ ὁ μὲν ἐκόμιζε κλάδον τινὰ εὐώδη, ὁ δὲ σωρὸν ἀνθέων, ποικίλων τό τε χρώμα καὶ τὴν εὐωδίαν. Καὶ οὕτω πικρὴν ἐκείνη ἐν τῇ ψυχῇ τῶν ἀδιαφόρων τούτων ἀνθρώπων τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ καὶ μετὰ χαρᾶς ἤδη ἐβλεπον καὶ περιποιοῦντο τὰ πράγματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἕως τότε κατεπάτουν καὶ περιεφρόνουν. Τοῦ λοιποῦ λίθος τις κομψοῦ σχήματος, τεμάχιον βράχου καλοῦ χρώματος, χάλιξ ὑπὸ τοῦ χειμᾶρου λεῖος καὶ στιλπνός, τὰ πάντα εἶχον ἤδη ἄξιαν τινὰ καὶ ἀπετίθεντο κατὰ μέρας διὰ τὴν Καλοπόδαρην. Καὶ τί κομψὸν πρᾶγμα καὶ εὐμορφὸν δὲν ὑπῆρχεν ἐν τοῖς πέριξ λόφοις, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔχη ὡς παιγνίδιον ἢ Καλοπόδαρη! Καὶ ἐλπίζομεν ὅτι βεβαίως θὰ ἦτο κατηνυχαριστικὴ, καίτοι τὸ ἀπλανὲς αὐτῆς βλέμμα καὶ ἡ πολλὴ σοβαρότης, σπουδαίως ἀνησύχουν τὸν Στούμπη, ἀμνημονοῦντα πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἡσυχον ταύτην κατάστασιν τῆς Εὐτυχίας. Τόσον ἦτο ἡσυχος, ὥστε διηγοῦνται ὅτι ἡμέραν τινὰ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς κλίνης τῆς κάτω εἰς τὴν μαλακὴν γλόβην καὶ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν κάτω καὶ τοὺς πόδας ἄνω ἔμεινεν ἐν τῇ στάσει ταύτῃ πέντε τοῦλάχιστον λεπτὰ τῆς ὥρας χω-

ρίς νά χάση τὴν ἰσορροπίαν, καὶ χωρὶς νά κλαύσῃ.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ θαυμάσια διηγοῦντο περὶ τῆς μικρᾶς. Ἡμέραν τινὰ ὁ Κέντουκος ἐλθὼν ἐν-θουσιῶν καὶ ἀσθμαίνων ἐπανελάμβανε·

«Νὰ, μὰ τὴν Θεὸν, τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου. Τὴν εἶδα τὴν Καλοπόδαρην καὶ κοντὰ τῆς ἕνα γε-ρανοῦ ἔς τὰ γόνατά τῆς καὶ ἐμιλοῦσαν καὶ ἀγγίξε τὸ στόμα τους καὶ μοῦ ἐφάνηκαν σὰν δύο ἄγγελ-λούδια. Νὰ, μὰ τὸν Θεὸν! Τί ὠραῖα!»

Καὶ ὄντως χάριν τῆς Εὐτυχίας ἐκελάδουν τὰ πτινὰ, ἐσχίρτων οἱ σκίουροι, ἤνοιγον τὰ ἄνθη. Ἡ φύσις ἦτο ἡ τροφὸς καὶ ἡ σύντροφος τῶν παι-γνιδίων τῆς μικρᾶς. Αὐτὴ ἔστειλε διὰ μέσου τῶν φύλλων ἀκτίνας φωτὸς ζωογονούσας τὸ βρέφος, αὐτὴ ἔστειλε πρὸς αὐτὸ αὔρας εὐώδεις δάφνης καὶ πεύκης. Τὰ γιγαντιαῖα ῥοδόδενδρα ἔνευσον φι-λικῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν προστατευομένην αὐτῶν, καὶ τὰ χρυσαῖ ἔντομα ἐδόμβουν ἵνα τὴν ἀποκοιμίσωσι.

Τὸ θέρος ἐκεῖνο ὑπῆρξεν ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῶν κατοίκων τοῦ Βρυχωμένου χωρίου. Αἱ ἐργασίαι τῶν εὐωδοῦντο, τὰ κέρδη τῶν ἐπολλαπλασιαζόν-το, καὶ πῶς ὄχι, ἀφ' οὗ εἶχον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὴν Εὐτυχιάν, τὴν Καλοπόδαρην; Προνοοῦντες δὲ περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ὀρίων τῶν καὶ τῆς ἀ-σφαλείας τοῦ χωρίου ἠγόρασαν πλείστας γαίας ἐκ τῶν πέριξ καὶ τὸ περιτειχίσαν. Ὁ δὲ ταχυ-δρόμος ὅστις ἦτο τὸν τρόπον τινὰ τὸ ἐνωτικὸν ση-μεῖον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου, ἐ-διηγεῖτο θαυμάσια πράγματα. «Ἐχουν, ἔλεγεν, ἕνα δρόμον εὐμορφον καὶ καθαρὸν, εἶνε στολισμένα μὲ λουλούδια ὅλα τὰ παράθυρά τῶν καὶ πλύνου-ται οἱ ἄνθρωποι δύο φοαὶς τὴν ἡμέραν ὅλα τῶν εἶνε καλὰ, ἀλλὰ μόνον δὲν θέλουν νά ἰδοῦν ἔς τὰ μάτια τῶν ξένων ἀνθρώπων καὶ τὸ χειρότερον, προσκυνοῦν ἔν' ἀγριοκρίτισον».

Ἡ Εὐτυχία ὁσαῦτάκι αὐξάνουσα ἔφερε τὸν πό-θον ἄλλων νέων βελτιώσεων. Ἀπεφασίσθη νά κτί-σωσι τὸ προσεχὲς ἕκαστον ξενοδοχεῖον καὶ νά προσκαλέσωσιν ἐξ ἄλλης τινὸς χώρας δύο ἢ τρεῖς καλὰς καὶ χορηγήσεις οἰκογενείας, χάριν τῆς Εὐ-τυχίας, διότι ἐφρόνουν ὅτι θὰ εἶνε καλλίτερα ἐὰν ἀναστρέφεται μετὰ γυναικῶν. Τοσαῦτα ἦτο, ὡς βλέπετε, ἡ στοργὴ ἢ ἠσθάνοντο οἱ ἄνθρωποι ἐ-κεινοὶ πρὸς τὴν θετὴν θυγατέρα τῶν ἀφ' οὗ συγ-κατένευσαν νά ὑποχωρήσωσι καὶ νά ἀφήσωσι νά κοιμηθῇ ἡ γνώμη ἢ εἶχον, ὅτι δῆλα δὴ τὸ γυ-ναικεῖον φύλον εἶνε ἐλαχίστης ἀξίας καὶ ἐν γένει ὅλως διόλου ἀχρηστον. Καὶ ναὶ μὲν εὐρέθησάν τινες ἐναντίοι τῆς προτάσεως περὶ προσκλήσεως ξένων γυναικῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁμοίως τὸ σχέδιον τοῦτο ἐμελλε νά ἐκτελεσθῇ μετὰ τρεῖς τοῦλά-χιστον μῆνας, ἡ μειοψηφία ὑπεχώρησεν ἐλπί-ζουσα ὅτι πιθανὸν νά ἐπέλθῃ ἀπρόοπτόν τι κώ-λυμα. Καὶ τῷ ὄντι τὸ κώλυμα ἐπῆλθε καὶ πολὺ ταχέως.

Τὸν χειμῶνα τοῦ 1854 οὐδόλως θὰ λησμονή-

σωσιν οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων. Ἡ χιὼν ἐ-κάλυπτε διὰ τοῦ πυκνοῦ χιτωνῶς τῆς τὰ ὄρη, πᾶς ῥύαξ μετεβλήθη εἰς ποταμὸν, πᾶς ποταμὸς εἰς λίμνην, αἱ φάραγγες εἰς χειμάρρους θορυβώδεις καταγεομένους εἰς τὰς κλιτύας τῶν λόφων καὶ πληροῦντας τὴν πεδιάδα δένδρων ἐκρίζωμένων καὶ παντοίων συντριμμάτων. Τὸ πλεσιὸν χωρίον, ὁ Κοκκινόσκυλος δις κατεκλύσθη ὑπὸ τῶν ὑδά-των καὶ τὴν αὐτὴν ἀποπράδα νύκτα ὁ παρὰ τὸ Βρυχωμένον χωρίον ποταμὸς ἐκχειρίσας αἴφνης ἐσάρωσεν ὅλην τὴν τριγωνικὴν κοιλάδα.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀταξίας καὶ ταραχῆς ἦν ἐξ-ἠγειρεν ἡ τῶν ὑδάτων ἀκτάσχετος ὄρμη, ὁ τριγμὸς τῶν θαυρομένων δένδρων, τὰ σκότῃ ἄτινα ἐχύνοντο μετὰ τῶν κυμάτων ὡς πρὸς καταστρο-φὴν τῶν ἐξαισιῶν ἐκείνων ἀγροικίων, ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν τῆς συμφορᾶς ἐκείνης κατέστη δύσκολον νά συναθροισθῶσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ κάτοικοι πρὸς κοινήν σωτηρίαν.

Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ἡ ἡὸς ἡ καλύβη τοῦ Στοῦμ-πη κειμένη παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ δὲν ἐ-φαίνετο πλέον, εἶχεν ἤδη παρασυρθῆ ὑπὸ τῶν βρυ-μάτων. Ἀπατέρω ἀνευρέθη μὲν τὸ πτώμα τοῦ ἀ-τυχοῦς κτήτορος τῆς καλύβης, ἀλλὰ τὸ καμάρ, ἡ ἐλπίς, ἡ χαρὰ, ἡ Εὐτυχία τοῦ χωρίου δὲν ἀ-νευρέθη. Πάντες δὲ ὅσοι ἀπῆλθον πρὸς ἀνευρέσιν τῆς ἐπανήρχοντο ἤδη τεθλιμμένοι καὶ ἀπαραμύ-θητοι, ὅτε αἴφνης ἠκούσθησαν φωναὶ ἀπὸ τῆς ὄ-χθης τοῦ ποταμοῦ καλοῦσαι αὐτούς.

Πλοιαρίον τι ἀνέπλεε τὸν ποταμὸν φέρον ἄν-δρα ἡμίθανῆ μετὰ μικροῦ παιδίου, ὃν ἀνεῦρε καὶ περισυνήγαγε δύο μίλια μακρὰν τοῦ χωρίου. Οἱ σωτῆρες λεμβοῦχοι ἠρώτησαν ἐὰν αἱ δύο αὐταὶ ψυχαὶ εἶνε ἐκ τούτου τοῦ χωρίου, οἱ δὲ προσδρα-μόντες κάτοικοι ἀνεγνώρισαν τὸν Κέντουκον δει-νῶς τετραυματισμένον καὶ ἄλλον ἐξ ἄλλου, κρα-τοῦντα ὅμως σφιγκτὰ ἐν ἀγκάλαις τὴν Εὐτυχιάν τοῦ χωρίου.

Τὸ παιδίον ἦτο ψυχρὸν καὶ ὁ σφυγμὸς του εἶχε σταθῆ.

«Ἐἶνε πεθαμμένον, εἰπέ τις τῶν παρρσιῶτων.

— Πεθαμμένον! ἐτραύλισεν ὁ Κέντουκος ἀνοι-ξας πρὸς σιγγὴν τοὺς ἐσθεσμένους ὀφθαλμούς του.

— Ναι, ἀνδρεῖέ μου, πεθαμμένο εἶνε, μὰ καὶ σὺ δὲν πᾶς πίσω.

Μειδιάμα ἐφώτισε τὸ δῦον βλέμμα τοῦ ἐκπνέ-οντος Κέντουκου.

«Πεθαίνω . . . μὲ παίρνει μαζί τῆς, καὶ πῆτε ἔς τοὺς συντρόφους πῶς ἡ Εὐτυχία εἶνε ὀδική μου τώρα!»

Καὶ πρὶν ἢ προσθῆσῃ νά προσθέσῃ ἄλλο τι, τὸν παρέσυρε μετὰ τοῦ πολυτίμου φορτίου του τὸ σκιερὸν τοῦ ποταμοῦ ῥέυμα τὸ ἀδιαλείπτως πρὸς τὸν ἄγνωστον Ὠκεανὸν καταφερόμενον! γ**

Ἐλευθέρου ἀνδρὸς ἴδιον τὴν ἀλήθειαν λέγειν.